

Rozwaga to mądrość w działaniu

Roztropność dla prostaczków

*Dla udzielenia prostaczkom roztropności,
młodym poznania i rozwagi – Przyp. 1:4.*

Cztery cechy wyszczególnione w Księdze Przypowieści Salomonowych to: mądrość, sprawiedliwość, umiejętność rozsądzania i prawość (Przyp. 1:3, BG).

Są to cztery niepodważalne kategorie prawdy, których król Salomon nauczył się od Pana Boga i które opisał nam szczegółowo. Są one ważnymi elementami pobożnego życia; jednak muszą być one stosowane, jeżeli mają przynieść rezultaty w naszym życiu i w życiu tych, których kochamy. W tym przepisie, rozwaga jest czynnikiem aktywnym. Rozwaga jest wiedzą i mądrością w działaniu.

Rozwaga jest rozwiniętą zdolnością do odróżnienia dobra od zła, do poznania hierarchii ważności różnych kwestii, a następnie do odpowiedniego działania. Można założyć, że przez pierwszych dwadzieścia lat panowania mądrego króla Salomona w jego sercu rządziła pobożna roztropność. W Przyp. 1:4 Salomon używa hebrajskiego słowa „mezimmah”, które może być również przetłumaczone jako „rozwaga”. Oznacza ono „osądzać mądrze i obiektywnie”. Mamy możliwość porównania świadectwa życia króla Salomona z jego słowami, a następnie użycia naszej własnej roztropności do rozsądzenia, czy odpowiadają one sobie nawzajem.

Mądrość z rozwagą

Salomon otrzymał swój dar mądrości od Pana Boga. Mądrość Salomona, zrozumienie i szerokość umysłu były jak piasek nad brzegiem morza (1 Król. 4:29). Wynikiem tego daru było natchnienie do złożenia całopaleń i ofiar spokojnych (1 Król. 3:15). Możemy w tym zauważyć bezpośredni wpływ mądrego i bystrego umysłu, który otrzymał od Pana Boga. Jego pierwszym czynem było okazanie swojej wdzięczności. Zauważamy miłość Salomona do Pana Boga w szczerości jego modlitwy.

Zapis mądrości króla Salomona w Księdze Przypowieści Salomonowych i w Pieśni nad Pieśniami są trwałym hołdem upamiętniającym ten dar od Pana Boga.

Już sama liczba Przypowieści i Pieśni, które Salomon napisał, jest zdumiewająca: „Nadto złożył trzy tysiące przypowieści, a pieśni jego było tysiąc i pięć” (1 Król.

4:32). Przez swoje pisma służył Bożemu ludowi, który miał żyć wiele tysięcy lat po nim. Wielkim błogosławieństwem jest to, że mądrość króla Salomona została zapisana dla nas, jako przewodnik dla naszych codziennych decyzji.

Salomon nie zawsze podejmował mądre decyzje.

Patrząc przez pryzmat Księgi Przypowieści Salomonowych zauważamy mądrość króla Salomona przejawiającą się w jego wierze. Szczególnie w jednym przypadku, kiedy Arka Przymierza była wnoszona do Świątyni, jego wiara i ufność w to, że Pan Bóg pomoże mu zakończyć jej budowę, pozwoliła spełnić marzenie jego ojca, Dawida. Król Salomon wznosił swoje ręce w stronę nieba i wygłosił piękną, inspirującą modlitwę (1 Król. 8:22-53). Później oznajmił ludowi Izraelskiemu, że Pan Bóg dotrzymuje swoich obietnic i daje odpoczynek swojemu ludowi (1 Król. 8:54-61). Nawoływał Izraelitów do „poznania” Pana i przestrzegania Jego przykazań. Bycie świadkiem tego wydarzenia musiało być inspirujące.

Chociaż król Salomon dysponował mądrością połączoną z roztropnością, to jednak nie zawsze stosował ją w uczciwych celach. W późniejszym okresie jego życia wiele żon – wydaje się, że zbyt łatwo – oddaliło jego serce od Pana Boga. Możliwe, że to cielesna pożydlwość króla Salomona sprawiła, że zaniedbał on swoje posłuszeństwo Panu Bogu. Może chciał on znaleźć uznanie w oczach swoich żon, chociaż służyły one innym bogom (1 Król. 11:1-14). Z drugiej strony, być może, gdy jego żony zwalczały się nawzajem i dręczyły go, Salomon po prostu chciał mieć spokój? Król Salomon może nie zgrzeszyłby tak jawnie, gdyby jego mądrość była odpowiednio pobudzona przez roztropność. Może dokonałby wówczas lepszych wyborów.

Sprawiedliwość z rozwagą

Wiść o Boskim darze mądrości króla Salomona dotarła nawet poza granice Izraela. Rozprzestrzeniła się po całym znanym wówczas świecie. Dosięgła uszu królowej Saby, która doceniła zdolności Salomona i jego zadziwiającą zdolność do egzekwowania sprawiedliwości.

Przybyła nawet do Izraela, aby zobaczyć to na własne oczy i sprawdzić go trudnymi pytaniami (1 Król. 10:1). Szybko zauważyła, że wszystko, co słyszała o królu Salomonie, było prawdą. Była świadkiem szczęścia służących króla Salomona, ponieważ byli oni traktowani uczciwie i sprawiedliwie (1 Król. 10:8). Pan rzeczywiście us-

tanowił Salomona królem, aby mógł właściwie wykonywać sprawiedliwość i sąd wśród ludu Bożego (1 Król. 10:9).

Piękne przysłowie o sprawiedliwości mówi:

„Radość się mnoży sprawiedliwemu, gdy się sąd odprawuje; ale strach tym, którzy czynią nieprawość” (Przyp. 21:15).

Nieprawości można zapobiec przez sprawne rozsądzanie spraw, które pomagają nam podejmować właściwe decyzje.

Wczesna nauka jest tutaj ważnym czynnikiem. Salomon kieruje swoje życzenie dotyczące rozwagi do młodych. Młody człowiek jest zazwyczaj bardzo energiczny i gorliwy. Prawdopodobnie król Salomon wiedział, że przed osiągnięciem 30 lat życia mózg człowieka nie jest jeszcze do końca ukształtowany. Dzisiejsza nauka mówi nam, że mózg człowieka przed zakończeniem procesu jego kształtowania (dotyczy to szczególnie nastolatków i dwudziestolatków) może prowadzić do pochopnych decyzji, które mogą spowodować szkodę i mieć długotrwałe konsekwencje.

Rozsądzanie z rozwagą

Salomon chciał użyć swojego daru mądrości do rozsądnego sądzenia Bożego ludu. Przez modlitwę poprosił Pana Boga o stosowne narzędzia do bardziej odpowiedniego wykonywania swoich obowiązków. Jednym z narzędzi, które otrzymał, była zdolność do rozeznawania pomiędzy dobrem i złem (1 Król. 3:9). Był biegły w dobrym osądzaniu, szczególnie przez około 20 pierwszych lat swego panowania.

Słynny przykład zastosowania jego roztropności może być znaleziony w historii dwóch nierządnic, które kłóciły się o to, która jest matką dziecka. Po przeanalizowaniu sytuacji Salomon był w stanie poprawnie zidentyfikować, która z nich jest matką tego dziecka. Jego osąd i roztropność stały się sławne:

„A usłyszawszy wszystek lud Izraelski ten sąd, który osądził król, bali się króla: albowiem wiedzieli, że mądrość Boża była w sercu jego ku czynieniu sądu” (1 Król. 3:28).

Jednakże sąd Salomona nie zawsze był kierowany przez pobożną roztropność i to doprowadziło do zgubnego grzechu. Apostoł Paweł sugeruje, że zarówno król Salomon, jak i król Dawid powinni byli strzec się przed oszustwem grzechu.

„Ale napominajcie jedni drugich na każdy dzień, póki się Dziś nazywa, aby kto z was nie był zatwardzony oszukiwaniem grzechu” (Heb. 3:13).

Pastor Russell komentuje ten werset, mówiąc, że jest naszym obowiązkiem zauważać nasze złe postępowanie i rozwiązywać je przez modlitwę i społeczność z Panem Bogiem i Jego potężnym Słowem (Manna, 10 marca).

Prawość z rozwagą

Ostatnim z czterech niewzruszonych filarów Księgi Przypowieści Salomonowych jest prawość, czyli cecha polegająca na byciu sprawiedliwym i bezstronnym. Salomon wiedział, że nie był w stanie sprostać zadaniu znalezienia odpowiednich pracowników do budowy Domu Bożego, który mógłby wznieść się do poziomu Jego wspaniałego majestatu.

„Acz któż tak wiele przemoże, aby mu mógł dom zbudować? ponieważ go niebios, i nieba niebios ogarnąć nie mogą; a ja cóżem jest, że bym mu dom budować miał? chyba tylko dla kadzenia przed nim” (2 Kron. 2:6).

Piękne są słowa Króla Salomona. „Tedy wyrozumiesz sprawiedliwość, i sąd, i prawość, i wszelką ścieżkę dobrą. Gdy wnijdzie mądrość w serce twoje, a umiejętność duszy twojej wdzięczna będzie: Tedy cię ostrożność strzedz będzie, a opatrność zachowa cię” (Przyp. 2:9-11).

Głównym przykładem „wszelkiej dobrej ścieżki” dla króla Salomona był jego ojciec Dawid, mąż według serca Bożego. Dawid doradzał swojemu synowi, aby był silny, odważny i nieustraszony, bo Pan go nigdy nie opuści ani nie porzuci (1 Kron. 28:20). Może Dawid mówił również i do nas, ze swojego własnego doświadczenia grzechu. Aby odróżnić dobro od zła, młoda, niedoświadczona osoba często potrzebuje dorady kogoś starszego i mądrzejszego; mentora. Często trudno jest przyznać, że potrzebuje się dorady; a nawet sama prośba o radę może być bardzo trudna. Kolejnym krokiem jest zrozumienie, jak należy zastosować czyjąś radę. To jest dokładnie ten moment, gdy roztropność jest niezbędna; zdolność do zapytania o radę, zrozumienia i przeanalizowania jej.

Przepis na klęskę

Brak rozwagi stanowi przepis na klęskę. Bez odpowiedniego uruchomienia, mądrość i wiedza albo zostaną zastosowane nieprawidłowo, albo będą znajdować się w stanie uśpienia i szybko zanikną. Jak można zauważyć w doradzie Salomona, mądrość i wiedza użyte

nieprawidłowo mogą prędzej stać się pokarmem dla ciała, niż zwiększyć nasze uwielbienie dla Boga.

„Niewiasta piękna a głupia jest jako kolce złote w pysku u świni” (Przyp. 11:22).

Kobieta, która jest jedynie piękna na zewnątrz, jest tak samo nie na miejscu, jak drogocenny pierścień w ryju świni. Bez roztropności cała nasza piękna zewnętrzna strona dana od Pana Boga nie ma żadnej wartości. Piękno kobiet sprowadziło na Salomona liczne pokusy. Cemu odniósł on porażkę? W księdze Kaznodziei dany jest nam pewien wgląd w złożony umysł Salomona. On nie zabraniał swojemu „sercu (...) żadnego wesela”, mając „to, czym synowie ludzcy się rozkoszują, mnóstwo kobiet.

„Jednakże ostatecznie zauważył, że postępowanie według swoich cielesnych pożądliwości jest „marnością i utrapieniem ducha” (Przyp. 2:8-11).

To samo zmartwienie dręczyło jego ojca, króla Dawida. Chociaż Dawid wskazywał, że dobry człowiek „rzeczy swe miarkuje rozsądkiem” (Ps. 112:5), to jednak nie baczyl na swoją własną radę, czego przykładem stała się historia jego romansu z Batszebą. Brak roztropności u Dawida spowodował, że popełnił on cudzołóstwo i zaaranżował morderstwo Uriasza. Konsekwencje tego postępowania były straszne i zmieniające życie.

Wniosek

Rozwaga jest jednym z głównych warunków prowadze-

nia życia, które jest przyjemne dla naszego Niebieskiego Ojca. Salomon powiedział, że rozwaga działa jak „regulator”, którego musimy używać do sprawowania władzy nad naszym sercem. „Przezorności, rozwagi, strzeż, mój synu, niech one ci z oczu nie schodzą” (Przyp. 3:21, BT). Pastor Russell napisał: „Zdrowa mądrość i roztropność są nie tylko drogą prowadzącą do życia wiecznego, ale nawet w obecnym czasie sprowadzają łaskę, przychylną ze strony Boga, zachowują nas od obaw i chronią przed potknięciem” (R1520).

Rozwaga jest również kluczem do szczęśliwego życia. Ile razy mówiliśmy „tak” zbyt często a „nie” zbyt rzadko? Świat lubi, gdy mówi się „tak” dla grzechu, ponieważ to daje przyjemność. Salomon często mówił „tak”. W konsekwencji jego czyny pokazują nam „czego nie robić”, podczas gdy jego słowa dają mądrość, by wiedzieć „jak postępować”.

Niemniej jednak, na początku swego panowania król Salomon był wspaniałym przywódcą i cudownym królem. Pan Bóg odwdziajemnił jego starania, aby Mu służyć i być Mu miłym. Pan wypełnił swoją świętością budynek, który zbudował Salomon i potwierdził, że zarówno król Salomon, jak i jego ojciec Dawida, byli wspaniałymi przywódcami (1 Kron. 29:25, 2 Kron. 5:13-14).

W przypadku króla Salomona i całego ludu Izraela odpowiednia rozwaga aktywowała wiedzę i mądrość. Król Salomon pobudzał swój naród do odzwierciedlania słuszych zasad Bożej mądrości, sprawiedliwości, zdolności rozsądzania i prawości. Bądźmy podobnie gorliwi w tej pracy!

Kaleta Natan